



29.4.2021

## VALTAKUNNALLISTEN MAASEUDUN TUTKIMUS- JA KEHITTÄMISHANKKEIDEN RAHOITUKSEN TOINEN HAKU VUODELLE 2021:

Tällä menettelytapakirjeellä ohjeistetaan

- A) Valtakunnallisten maaseudun tutkimus- ja kehittämishankkeiden hausta **koskien maaseutupolitiikan temaattisia verkostohankkeita vuosille 2021-2023 (VN/11694/2021)** sekä
- B) Valtakunnallisten maaseudun tutkimus- ja kehittämishankkeiden vuoden **2021 lisähausta teemassa ”Maaseudun kestävä tietotalous – suunnat, vaihtoehdot ja kehittymisen edellytys”**. (VN/11690/2021)

Hankkeita rahoittaa maa- ja metsätalousministeriö **A)** maaseudun kehittämisen määrärahasta (mom. 30.10.63) sekä **B)** Maatilatalouden kehittämisrahaston (Makera) vuoden 2021 käyttösunnitelman mukaisesti.

### Taustalla oleva lainsäädäntö

Maa- ja metsätalousministeriö voi myöntää avustusta maaseudun tutkimus- ja kehittämishankkeisiin maa- ja elintarviketalouden sekä maaseudun tutkimus- ja kehittämishankkeiden rahoituksesta annetun lain ([1413/2011](#)) nojalla.

Rahoitusta säätelee lisäksi valtioneuvoston asetus maa- ja elintarviketalouden sekä maaseudun tutkimus- ja kehittämishankkeiden rahoituksesta ([38/2012, muutettu 1013/2016](#)), jossa säädetään mm. hankkeen hyväksyttävistä kustannuksista, avustuksen käyttöä koskevista ehdoista ja avustuksen maksamisesta.

Rahoitusta säätelevät myös valtionavustuslaki ([688/2001](#)), hallintolaki ([434/2003](#)) sekä EU:n puitteet tutkimus- ja kehittämissuunnitelmaan sekä innovaatiotoimintaan myönnettävälle valtiontuelle ([2014/C 198/01](#)).

### Käytettävissä olevat määrärahat

- A) Valtakunnallisten maaseudun tutkimus- ja kehittämishankkeiden rahoitukseen **koskien maaseutupolitiikan temaattisia verkostohankkeita vuosille 2021-2023 (VN/11694/2021)** on maaseudun kehittämisen momentilta (mom. 30.10.63) hakuilmoituksen hankerahoitukseen käytettävissä vuonna 2021 yhteensä noin 400 000 euroa ja vuosina 2022 ja 2023 noin 450 000 euroa. Määrärahasta rahoitettavat maaseutupolitiikan temaattiset verkostohankkeet haetaan ja päätetään kolmeksi vuodeksi **budjettiehdoin**, mikä tarkoittaa, että määrärahaan liittyvät mahdolliset muutokset vaikuttavat verkostohankkeen rahoitukseen.
- B) Maatilatalouden kehittämisrahastosta (Makera) on lisähaun kautta haettavissa 80 000 euroa teemalla *Maaseudun kestävä tietotalous – suunnat, vaihtoehdot ja kehittymisen edellytys*. Yksi hanke rahoitetaan. Määräraha sidotaan valitun hankkeen koko toteutusajaksi.

### Rahoituksen yleistavoitteet

Määrärahoilla rahoitetaan hankkeita, jotka tukevat

- **maaseutupoliittisen kokonaisuohjelman 2021-2027 toteuttamista.** *Kokonaisuohjelma ei ole vielä julkistettu ja sen saa pyynnöstä maaseutuyllitarkastaja Antonia Husbergilta, maa- ja metsätalousministeriöstä (yhteystiedot alla).*
- **maaseutupoliitiikan neuvoston MANEn tehtävien toteuttamista.**

Hankkeissa painotetaan **tutkimuksen ja kehittämisen vuorovaikutusta.**

Hankkeiden **tulee olla valtakunnallisia ja maaseutupoliittisesti merkittäviä. Määrärahasta ei rahoiteta alueellisia tai paikallisia hankkeita.**

Maa- ja metsätalousministeriö käyttää kaikissa tutkimushankkeissa pääsääntöisesti kokonaiskustannusmallia, joten hakemukset on syytä tehdä sen rahoitusmallin mukaan. Hyväksymme kaikkien yliopistojen ja tutkimuslaitosten laskennalliset yleiskustannukset, mutta vastaavasti edellytämme näiltä kaikilta omarahoitusosuutta. Yleisesti ottaen vaadimme vähintään 30 prosentin omarahoitusosuutta, jos yleiskustannukset ovat vähintään 80 prosenttia palkkauskustannuksista. Mikäli yleiskustannukset ovat selvästi pienemmät kuin 80 prosenttia palkkauskustannuksista, omarahoitusosuus voi jäädä 10–20:een prosenttiin.

## Hankehaun teemat

### **A. Valtakunnallisten maaseudun tutkimus- ja kehittämishankkeiden haku koskien maaseutupoliitiikan temaattisia verkostohankkeita vuosille 2021-2023. Asianumero: VN/11694/2021.**

Maaseutupoliitiikan temaattiset verkostohankkeet (jäljempänä verkostot) toteuttavat valtioneuvoston maaseutupoliitiikan neuvostolle asetettuja tehtäviä, keskittyen erityisesti Ajassa uudistuva maaseutu – maaseutupoliittisen kokonaisuohjelman toteuttamiseen omaan alla mainittuun teemaan keskittyen.

Verkostojen toteutuksessa huomioidaan erityisesti maaseutupoliittisen kokonaisuohjelman 2021-2027 strategiset kiintopisteet keskinäisriippuvuus, ympäristöoikeudenmukaisuus (sen laajassa merkityksessä) ja uusi tietotalous sekä niihin liittyvät tavoitteet.

Verkostot edistävät kansalaisia ja toimijoita eri alueilla reilusti kohtelevaa kestävyyssiirtymää.

Verkostot edistävät poikkihallinnollista ja sektorit ylittävää toimintaa, johon voidaan osallistaa myös päättäjiä sekä alla erikseen mainittuja kohderyhmiä. Verkostohankkeet valmistelevat maaseutupoliittisia politiikkatoimia, politiikkasuosituksia ja voivat tuottaa tutkimustietoa silloin kun tietoa ei ole saatavilla. Verkostoissa tulee huomioida resurssitarpeet mahdollisille ennakoimattomille toimille, joilla on kansallista maaseutupoliittista merkitystä.

Verkostojen toteuttaminen edellyttää yhteensovittamista harvaan asuttujen alueiden parlamentaarisen työryhmän sekä maaseutuverkoston työryhmien työn kanssa. Lisäksi yhteensovittamista tulee tehdä muiden valtakunnallisten ohjelmien ja hankkeiden kanssa. Verkostohankkeet yhteensovittavat toimia myös keskenään ja tekevät yhteistyötä (tapahtumat, julkaisut, viestintä).

Verkostot osallistuvat tiiviisti MANEn sihteeristön toimintaan sekä maaseutupolitiikan yhteiseen viestintään. Verkostojen vastuulliset johtajat ja yhteyshenkilöt voivat kysymyksissä jotka liittyvät verkoston teemaan toimia esittelijöinä maaseutupolitiikan neuvoston kokouksissa.

Maaseutupolitiikan päättyneistä verkostohankkeista on taustatietoa saatavilla sivustolta maaseutupolitiikka.fi.

Maaseutupolitiikan temaattisia verkostoja vuosille 2021-2023 haetaan tällä hankehauulla seuraavilla teemoilla:

***Hankehaun painopisteet ovat seuraavat (A.1-3):***

***A.1 Uudet työn ja yrittäjyyden mahdollisuudet maaseudulla***

Verkostohankkeen toiminta keskittyy uuden työn ja yrittäjyyden mahdollisuuksien vahvistamiseen maaseutualueilla (kaupunki-maaseutu-luokitus) osana kestävyys siirtymää.

Verkostohanke toteuttaa erityisesti maaseutupoliittisen kokonaisuohjelman lukua 3.3: ”Kilpailukyky ja elinvoiman vahvistaminen”.

Verkostohankkeessa vauhditetaan erityisesti kestävän biotalouden, kiertotalousmallien, ruokajärjestelmän, matkailun sekä fossiilittoman hajautetun energiatuotannon ratkaisujen vauhdittamista niin, että näistä syntyvä paikallinen lisäarvo nousee (kokonaisuohjelman luvut 3.1 ja 3.2).

Verkostohanke edistää maaseutualueiden mahdollisuuksien tasa-arvoa osana kansallista elpymistä.

***A.2 Hyvän elämän edellytysten varmistaminen***

Verkosto edistää alueiden ja kansalaisten tasapuolista kohtelua erityisesti koskien palvelujen saatavuutta ja saavutettavuutta. Verkosto myös edistää osallisuutta ja mahdollisuuksia asua, elää ja toimia maaseudulla. Verkostohanke vauhdittaa palvelujen uusien toteuttamistapojen tunnistamista ja käyttöön ottoa.

Verkoston toiminta keskittyy erityisesti supistuville alueille. Toiminnassa huomioidaan myös kausittaisesti kasvavien alueiden tarpeet. Verkostotyöhön osallistetaan mm. kuntia, hyvinvointialueita ja kansalaistoiminnan edustajia.

Verkostohankkeen toiminta keskittyy maaseutupoliittisen kokonaisuohjelman lukuihin: 3.4.1.2. Edistetään sosiaali- ja terveystalouden palvelujen saatavuutta ja saavutettavuutta; 3.4.1.7. Kehitetään arjen turvan toimintamalleja ja verkostoja; 2.4.2. Vahvistetaan hyvinvointia edistävää yhteisöllistä toimintaa; 3.5. Osallisuuden ja yhteisöllisyyden lisääminen maaseutualueilla

Verkostohanke toteuttaa maaseutupoliittisen kokonaisuohjelman lukua 3.3.6. ja valmistelelee älykkään sopeutumisen strategiaa. Valmistelussa tarkastellaan kuntien tehtäviin kuuluvaa lainsäädäntöä ja siihen liittyvää resurssiohjausta. Strategia tulee voida soveltaa eri kunnissa ja alueilla.

***A.3 Nuoret ja maaseudun uusi paikkaseksikkyyys***

Verkostossa haetaan maaseutuun kohdistuvista trendeistä hyötyä, joiden avulla voidaan vahvistaa ja vauhdittaa maaseudun elinvoimaa. Aiheet liittyvät nuorten työllisyyden ja yrittäjyyden, etäopiskelun, etätönn, yhteisöllisyyden ja suvaitsevaisuuden vahvistamisen, maallemuuttoon ja paluumuuttoon. Verkostossa tarkastellaan myös maaseutupuheen merkitystä maaseudun elinvoiman vahvistamisessa ja edistetään keinoja sen parantamiseksi (maaseudun brändi). Verkostotyössä osallistetaan nuoria.

Verkostohankkeen toiminta on horisontaalista, mutta keskittyy erityisesti kokonaisohjelman lukuihin 3.2 Maaseudun toimijat osana kestään siirtymän ratkaisua; 3.3.2 Vastataan työn murrokseen kehittämällä osaamista ja toimintatapoja; 3.3.3 Luodaan edellytyksiä paikasta riippumattomaan työhön; 3.4.1.3 Turvataan lasten ja nuorten lähiopeus; 3.5 Osallisuuden ja yhteisöllisyyden vahvistaminen.

Verkostohankkeessa hyödynnetään muun muassa maaseutuun liittyvää nuorisotutkimusta, tulevaisuudentutkimusta sekä tutkimusta paikallisuuden merkityksestä maaseudun yrittäjyydessä. Verkostohanke tarkastelee myös maahanmuuttajanuorten mahdollisuuksia kotoutua maaseudulle.

Verkostohankkeessa keskitytään haasteisiin ja mahdollisuuksiin erityisesti harvaan asuttujen alueiden ja myös ydinmaaseudun alueiden näkökulmasta.

Verkostohankkeen toiminta on **kaksikielistä** (viralliset kielet suomi-ruotsi) ja sen tulee tuottaa materiaalia ja tapahtumia/tilaisuuksia molemmilla kotimaisilla kielillä. Verkostossa myös haetaan yhteistyötä ja synergiaa eri kielialueiden välillä.

**B. Valtakunnallisten maaseudun tutkimus- ja kehittämishankkeiden vuoden 2021 lisähausta teemassa ”Maaseudun kestävä tietotalous – suunnat, vaihtoehdot ja kehittymisen edellytykset”. Asianumero VN/11690/2021**

**Lisähaussa 2021 on käytettävissä 80 000 euroa. Lisähaun kautta rahoitetaan yksi hanke.**

Tavoitteena on tuottaa tietoa päätöksenteon tueksi maaseutujen voimavarojen kestävästä hyödyntämisestä ja niiden paikallis- ja aluetaloudellisen lisäarvon mahdollistavista kehittämistoimista ja ohjauskeinoista.

Keskeisinä kysymyksinä lisähaussa on:

- Mitä vaikutuksia monipaikkaisuudella ja paikkariippumattomuuden kehityksellä on maaseudun kestävään tietotalouteen?
- Millä ohjauskeinoilla voidaan vahvistaa monipaikkaisen yrittäjyyden mahdollisuuksia maaseutualueilla?

Hankkeessa tulee myös tarkastella koulutuksen ja työelämän sukupuolisegregaatiota sekä uuden työn ja yrittäjyyden mahdollisuuksia, edellytyksiä ja ohjauskeinoja nuorten näkökulmasta.

## Hakemusten käsittely ja hankkeiden valintakriteerit

Tavoitteena on, että MANEn asettama hankeryhmä käsittelee hakemukset ja valmistelee maa- ja metsätalousministeriölle rahoitusesitykset hankkeista kesäkuussa 2021 ja ministeriö tekee rahoituspäätökset viimeistään kesäkuun loppuun mennessä.

Hankeryhmä voi pyytää hakemuksista lausuntoja asiantuntijoilta, jos katsoo tämän tarpeelliseksi.

Hankkeiden valinnassa kiinnitetään huomiota mm. seuraaviin asioihin:

### 1. Sopivuus haettuun teemaan (relevanssi)

- On yhteensopiva esitettyihin teemoihin
- On valtakunnallinen

### 2. Vaikuttavuus

- Tunnistaa ja tarjoaa ratkaisuja määriteltyihin kysymyksiin
- Tuottaa lisäarvoa ja tiedollista hyötyä päätöksenteon ja sen valmistelun sekä maaseudun kehittämisen kannalta

### 3. Viestintä

- Tunnistaa tiedon tarvisijatahot ja keinot heidän tavoittamiseksi vuorovaikutteisen ja vaikuttavan viestinnän saavuttamiseksi
- Jäsentää tietoa helposti hyödynnettävään muotoon

### 4. Hankkeen laatu ja toteutettavuus

- Vastuutahon ja mahdollisen konsortion asiantuntijuus haettuun teemaan liittyen
- Selkeys ja toteuttamiskelpoisuus

## Määrärahan hakeminen

Sekä A) että B) hankkeisiin haetaan rahoitusta maa- ja metsätalousministeriön **sähköisellä alustalla**:

<https://www.hankerahoitus.fi/MMM/hakemus/index.php>

Kukin tutkimuskonsortio laatii yhteisen hankesuunnitelman ja yhteisen hakemuksen. Hakulomake täytetään verkossa.

**Hakuaika päättyy maanantaina 14.6.2021 klo 16:15.**

Rekisteröidy sähköiseen hakujärjestelmään hakijana (Uusi hakija). Anna sähköpostiosoitteesi, joka toimii tunnuksena ja jonne järjestelmä lähettää viestit. Saat tunnukset sähköpostiisi. Kirjautu niillä järjestelmään ja pääset avaamaan hakulomakkeen. Huom! Muista valita oikea haku! Katso diaarinumero menettelytapakirjeen kohdasta ”hankehaun teemat”

Lue kaikki ohjeet huolellisesti. Tutustu asiakirjoihin, jotka ovat relevantteja hakua varten.

Hakemusta ei tarvitse täyttää yhdellä istunnolla, vaan hakija voi aloittaa hakemuksen tekemisen, jättää sen keskeneräiseksi ja kirjautua myöhemmin jatkamaan hakemuksen täyttämistä. Hakemuksen muokkaaminen on mahdollista siihen saakka, kunnes se lähetetään, kuitenkin enintään hakuajan umpeutumiseen saakka. ÄLÄ kuitenkaan jätä hakemuksen lähettämistä ihan viime hetkeen.

Hakemukseen on liitettävä hankesuunnitelma, enintään 10 A4-sivua, sekä selvitys yleiskustannusten muodostumisen perusteista sekä miten ne kohdistuvat hankkeeseen. Muiden kuin valtion laitosten osalta hakemukseen on liitettävä tiedot hakijan arvonlisäverovelvollisuudesta.

Rahoituksenhakijalta edellytetään, että suorituspaikka myöntää suoritusluvan. Suoritusluvan osalta hakemuksessa pitää nimetä suoritusluvan antaja ja hänen sähköpostiosoitteensa. Hakijan on pyydettävä suorituslupa oman organisaationsa käytännön mukaisesti ENNEN hakemuksen lähettämistä. Lupa pitää voida esittää, jos MMM sitä pyytää (esim. sähköpostisuostumus tms.)

## Hakemusten jättäminen

Hakemukset tulee jättää sähköisen järjestelmän kautta viimeistään **14.6.2021 klo 16:15**.

Jos sähköinen haku ei ole mahdollista, hakemukset toimitetaan osoitteella: **Maa- ja metsätalousministeriö / Kirjaamo, PL 30, 00023 Valtioneuvosto (Käyntiosoite: Ritarikatu 2, 00170 Helsinki)**. Hakemuslomakkeeseen tulee tällöin liittää tutkimussuunnitelma liitteineen tulosteena, jonka tulee olla sivunumeroitu ja niputettu paperiliittimellä. Kuoreen merkintä kyseisen hakemuksen diaarinumero, kts. yllä.

## Lisätietoja

Hankehaun kaikista teemoista ja hankerahoituksen menettelytavoista antavat lisätietoja:

MANEn hankeryhmän puheenjohtaja, maaseutuyllitarkastaja Antonia Husberg, MMM, puh. 029 516 2033, etunimi.sukunimi@mmm.fi

Verkkopohjaisen hakujärjestelmän teknisestä toimivuudesta huolehtii toimeksiannosta MI Tietorakenteet Oy. Tarvittaessa ota yhteyttä sähköpostilla info (at) mitietorakenteet.fi tai puhelimitse puh. 040 7458 106 (Maj-Lis Aaltonen).